

Ravno taka je z imeni mest; sicer je več imen celtskih po prišlicih Bojih, druge pa se po slovenski ali po sanskritski nar bolj razlagajo. Po gosp. Terstenjaku bodi si na primer: Noreja, Neumarkt, in Celeja, Celje, po zgoraj imenovanih koreninah nor, mož, in cel, zdrav; Surontium, Zeiring, po besedi Sura, zora; Collatio, Slovenji Gradec, morebiti ravno Golovec ali Golovabuka, kateri kraj je še ondi blizo; Juenna pri Globasnici po besedi jun, junec; Virunum, pri Gospejsveti, po besedi ver, ber, merjasec; Santikum, Lind pri Beljaku, po koreniki san, drak; Adrans, Trojana po koreniki dar, ter, tur, bik. Dalje: Aemona, Ljubljana, po besedi am, amare, ljubiti; Siscia po koreniki sis, sesati; oboje opominja na božanstvi Ama in Ciza; Terpo pri Ložu, po besedi tarb, treba, daritev; Neviodunum, pri Kerškem od besede nevod, mreža; Petovio, sedanji Ptuj, po besedi pot, potovati, ptuj; Lotodos, pri Žičah, po cvetu lotu. Tarsatica, Tersat je očitno od tersa, terte imenovana; Tergeste toliko kot teržišče, ktero ime je še znano od kranjskega kraja, po koreniki terg, somenj, po kateri se še veliko krajev imenuje; gosp. Terstenjak tudi tukaj kaže na koreniko ter, tur; Longaticum, Logatec, in Rogando, Rogatec, sta spet kraja očitno po besedah log in rog klicana. Nauportus, Verhnika, zna biti na Berdu, ali po prvotni koreniki nav, niv, teči; Strabonov Pamportus pa opominja na koreniko pan, kupiti. Pri Celtih pač se ne najdejo take priprave razlage; verh tega znanstvo njih jezika še ni preveč dognano.

Verh vsega tega se nahaja na starih kamnih na sedanji slovenski zemlji in tudi na njenih mejah veliko veliko imen oseb, ktere so bolj ali manj očitno slovenske; na vsaki strani gosp. Terstenjakovih spisov se jih dobuje, kolikor le hoče. Na primer: Babia, Debela, Doberus, Hudius, Urocus, Lipatius in Ostorius, lep in oster; dalje Savinius, Savinšek, Vindruna, veder, jassen, Peccius, Pečnik. Po tem naznanjuje imenovani pisatelj mnogo čisto indiških imen; na pr. Vasuga, Kaligena, po indiških imenih mitologiških kač, Surias, Zorec, po indiškem božanstvu Surja, Zora, Vibius, Biba, strašen, po sanskritskem bhi. Gosp. Terstenjak sicer po indiškem pretresa zraven starih tudi veliko novih imen; marsikomu se to morebiti preobilno dozdeva, pa namen pisateljev je sorodnost slovenskega in indiškega bolje dokazati; s tem se gotovo tudi dokaz za starinsko močnejše podpira, in presilni celtogermanšini v okom hodi.

Na koncu celega sastavka bi pač utegnil slehernega domorodca poprašati: Ali starost slovenskega rodú po vsem tem ni že toliko obilno dokazana, da ni nikakor nad njo dvomiti? Res še ni vse dognano, — res da to in uno se utegne pozneje še drugač pokazati; vendar slovenska zgodovina je do zdaj velike korake na dalje storila, in če vsakteri, komur je dano, dela po svoji moči, smé se če dalje lepši pospeh upati. Res da zgodovina in slovnica same še ne daste vsega blagra; pa naj se v drugem tudi marno napreduje, po tem bo lepa, blaživna celina skupaj.

Ozir po svetu.

Repáto ljudstvo.

Mnogo se je že pripovedovalo od človeškega rodú, ki se Niam-Niams ali repáti rod imenuje, — pa učeni možje, ki ne verjamejo vsaktere pravlice, dokler se ne prepričajo resnice, niso dosihmal verjeli, da so restaki ljudje na svetu. Pred nekimi mesci pa je dr. Hübsch, zdravnik v bolnišnici carigradski, vredništvu zdraviteljskega časnika v Pariz pisal pismo, v katerem razjasnuje to imenitno prikazen.

Preden pa povémo, kaj je omenjeni dohtar pisal od repáti ljudi, moških in žensk, hočemo še omeniti, da prvokrat se je od njih slišalo v letu 1677; takrat je

tudi holandski popotnik Jan Struys pisal, da je v Afriki vidil zamorca z repom, ki je bil več kot en čevelj dolg. Pozneje se je pripovedovalo od repatih peslajnarjev, to je, od tacega zamorskega naroda, ki stanuje med zalivom Beninskim in Abisinijo, in človeško meso jé. Še drugi potopisi so omenjali od Niam-Niamsov, — pa, kakor smo že rekli, učeni naravoslovci niso ravno tajili, da bi to nemogoče bilo, vendar pa niso tudi prav verjeli, da bi resnično bilo. Zdaj, ko je dr. Hübsch od tega naroda več pisal, so obernili na to prikazen svojo pozornost. Dr. Hübsch pa piše sledeče:

„Leta 1852 sem prvokrat vidil repato zamorko, in zvedil, da v notranjih krajih Afrike biva narod z imenom Niam-Niams, ki je repát. Mož, ki kupčuje s sužniji, ni mogel te zamorke v Carigradu tudi ne za majhen dolar spečati, pa ne ravno zavolj repa, ampak za tega voljo, ker je znano bilo, da je peslajnarskega rodú, ki človeško meso jé. To divje ljudstvo namreč žrè meso vjetih tistih sosednih narodov, s kterimi se večkrat bojuje. Kakor hitro eden izmed njih umerje, ga ne pokopljejo, ampak na kose razrežejo in povžijejo. Sicer narod ta seje tudi koruzo in rež in redí živino. Jezik njih je nek prvoten jezik, zmešan pa z mnogimi arabskimi besedami. Obleke nimajo nobene in sicer prav živinsko živé. Ali imajo ktero véro, nisem mogel zvediti. Sicer so sila močne postave, zraven pa tako divji, da le teško je, jim prirojeno divjost sleči. Turkom je ta narod že dolgo dolgo znan; in čudili so se, ko sem jim pripovedoval, da v omikani Europi nič od njega ne vémo.“

Kratkočasno berilo.

Komu je pel?

(Turška pripovedka.)

Nekega dné sta se dva Turka vkupaj po polji sprehajala ter se slednjič vsa trudna pod visokim drevesom vséla. Kar ptiček na vejici, ugledavši ju, peti začne. Pri tej priči eden od počivajočih potnikov zavpije ter reče: „Lej, to je meni pel!“ — „Nikoli tebi“, zaverne tovarš. In iz tega med njima tak hud prepir vstane, da se oba k sodniku podasta in mu svojo pravdo povésta. Vstopivši v sodnico jame prvi izmed nju govoriti rekoč: „Kadi! razsodi, da je meni pel“, ter mu hkrati, češ, da si ga nakloni, 20 piastrov skrivaj v roko stisne. Na to se približa drugi, ter reče kadiu: „Gospod, prosim vas, da bi bil meni pel“, in mu skrivaj 40 piastrov pritakne. Oba odideta v velikem nepokoju, kako se bode nju pravda iztekla. Sodnik, vidši, da sta odšla, pomigne čaušu (briču) in ga za njima pošlje, da ju nazaj pokliče. Sluga stori to ter ju nazaj pred kadija pripelje. „Razloži mi pričino vajnega prepira“, reče sodnik k prvemu. On mu odgovori rekoč: „Gospod, šla sva vkupaj; ptiček na vejici pa je, ugledavši naji, peti začel, in sedaj ne véva, komu od naju je pél!“ To izgovorivši se spodobno prikloni. — Kadi vzdvigne glavo, ter te besede s terdnim glasom izreče: „Moža! ptiček ni nobenemu od vaju pel, ampak meni.“ To sodbo izrekši, odpravi toževavca ter svojih 60 piastrov mirno v žep pobaše.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Vidma v Furlaniji. * Menda bo „Novicam“ vseč, ako jim vediti dam, da tudi pri nas se je osnovala gospodarska (kmetijska) družba. Pred kratkim so bili vsi posestniki, duhovni, občine itd. povabljeni, naj stopijo v družbo, ktere namen je povzdiga kmetijstva v naši deželi. Prvi véliki zbor bo že 23. dan t. m. Družbeniki bojo zversteni v 3 verste: premožniši bojo na leto ji odrajtovali po 12 fl., drugi po 6 fl., manj premožni pa po 2 fl. Nadjati se je, da vsak, komur je mar za oživiljenje poljedelstva, živinoreje, vinoreje, sviloreje, čbeloreje itd. bo rad pristopil takemu društvu, ktero se bo trudilo za